

Asociace taneční a pohybové výchovy

TANEC A POHYB V NOVÉM RVP

Markéta Pucová

2025

- Co je to RVP?
- Jaké místo v něm má tanec?
- Vznikne na školách předmět
- Taneční a pohybová výchova (kreativní tanec)?
- Co se budou muset děti učit?
- Jaké budou dopady změn?

OBSAH

Revidovaný RVP pro základní školy

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Vzdělávací obor Hudební, taneční a dramatická výchova

Informace, spolupráce, podpora

Nové příležitosti a výzvy

Dokument RVP ZV
= ZÁVAZNÝ RÁMEC PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLY

- stanovuje **cíle a obsahy** základního vzdělávání závazné pro všechny školy v ČR
- obsahy vzdělávacích oborů dokument **formuluje rámcově (obecně)**
- **neuvádí** požadavky na konkrétní učivo, ani hodinovou dotaci pro vzdělávací oblasti
- dává různorodým školám **možnost zvolit si vlastní cestu**, jak RVP naplňovat, která odpovídá jejich specifikům, možnostem a zaměřením.

RVP tak umožňuje nejrůznější varianty a formáty naplňování obsahu **oboru Taneční a pohybová výchova (TPV)**.

VÝCHODISKA RVP

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
UMĚNÍ A KULTURA

Obsah vzdělávací oblasti
UMĚNÍ A KULTURA

Oblast je tvořena obsahy:

- výtvarné výchovy
- hudební výchovy
- filmové výchovy
- taneční a pohybové výchovy
- dramatické výchovy

Rámec pro kulturní a umělecké vzdělávání (Abu Dhabi, 2024):

Umění a kulturu chápe jako: “soubor specifických duchovních, materiálních, intelektuálních a emocionálních rysů společnosti“, zahrnující **literaturu, hudbu, výtvarné umění, divadlo, tanec, design, řemesla, architekturu, film, digitální média** a další formy vyjádření .”

„Vzdělávání musí být oproštěno od stereotypů, předsudků a zaujatosti, **musí být založeno na respektování různorodosti žáků*ček a zahrnovat boj proti hierarchii mezi kulturami, kulturními tradicemi, uměleckými obory nebo projevy** směrem k inkluzivním a pluralitním společnostem.”

Framework for Culture and Arts Education

Dva vzdělávací obory (pilíře):

Výtvarná a filmová výchova (vizuální umění, výtvarné umění, film, audiovizuální tvorba a kultura, architektura apod.)

Hudební, taneční a dramatická výchova (hudba, tanec, divadlo, živé, performativní umění)

Obor se nemusí rovnat předmětu v ŠVP školy
Přirozené prolínání uměleckých oborů.
Škola by měla hledat/vytvářet příležitosti k propojování tak, aby žák poznával uměleckou tvorbu v její provázanosti, integritě, komplexnosti.

FORMY VÝUKY

Základní formou je **pravidelná kontinuální výuka**. (1x týdně, 1x za 14 dní)

Pravděpodobně na většině škol bude pokračovat kontinuálně primárně HV a VV

Pro vybrané vzdělávací obsahy může škola zvolit i jiné formy:

- umělecké tematické bloky
- tvůrčí dílny
- třídní nebo školní projekty

SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI AKTÉRY VE VZDĚLÁVÁNÍ

Dle RVP je vítaná spolupráce školy s:

- uměleckými a kulturními institucemi (galerie, divadla)
- základními uměleckými školami
- institucemi neformálního vzdělávání (spolky, tanečními studii)
- umělci z praxe

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- Klíčová kompetence k učení
- Klíčová kompetence komunikační
- Klíčová kompetence osobnostní a sociální
- Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
- Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní
- Klíčová kompetence k řešení problémů
- Klíčová kompetence kulturní
- Klíčová kompetence digitální

https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/klicove-kompetence

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KULTURNÍ

- Kulturní kontext
- Umění a kultura jako prostředek komunikace
- Kulturní a umělecké sebevyjádření
- Kulturní identita a rozmanitost

https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/klicove-kompetence/kkt

Vzdělávací obor

HUDEBNÍ, TANEČNÍ A DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Sdružuje, propojuje a integruje vybrané obsahy stávajících oborů HV,TPV, DV, přičemž **dominantní prostor je věnován obsahům hudební výchovy.**

Vítané je **přirozené propojování** umění v rámci oboru i celé oblasti **Umění a kultura** (např. hudba a tanec, divadlo a výtvarná tvorba - plakát, maska, kostým, scéna, tanec a film).

Vzhledem k tomu, že podstatou performativních oborů je bezprostřední a jedinečné setkání umělce a diváka/posluchače, **je podporován** kromě využívání audiovizuálních záznamů **přímý kontakt žáka s živým uměním a kulturou** v autentickém prostředí.

OBSAHY
TANEČNÍ A POHYBOVÉ VÝCHOVY

Tvůrčí a interpretační činnosti vycházející z **kreativního tance** pomáhají žákovi vytvářet trvalé vztahy mezi myšlením, prožíváním a fyzickou složkou. Prostřednictvím **kreativních pohybových her, taneční tvorby a improvizace** rozvíjí žák své osobité pohybové a taneční vyjadřování, citovost, citlivost a tělesnou inteligenci. S respektem k individuálním dispozicím vede učitel žáka k sebepoznávání skrze pohyb, k vnímání vlastního těla, posilování sebedůvěry a k **pochopení významu pohybu**.

1. stupeň ZŠ - POJETÍ

Na 1. stupni vycházejí tvůrčí, interpretační a reflektivní činnosti
z dětské hravosti, spontaneity, přirozeného jazyka a přirozené potřeby vyjadřovat se hlasem, pohybem a hrou.

Žák získává **základní orientaci v druzích umění, umělecké tvorbě a kulturním dění zejména ve svém okolí.**

2. stupeň ZŠ - POJETÍ

- tvůrčí a interpretační činnosti žákovi nabízejí širokou škálu výrazových prostředků pro vlastní sdělení

- umožňují mu přijímat různé role ve společném tvůrčím nebo interpretačním procesu a budují schopnost týmové spolupráce.

- žák nachází vlastní preference a uvědomuje si význam těchto činností pro svůj rozvoj.

- porozumění oborům, znalosti a dovednosti aplikuje v činnostech a reflexích, rozvíjí kritické myšlení, schopnost analýzy.

- Získává širší vhled do kulturního a uměleckého dění nejen ve svém okolí, ale i v celostátním a globálním kontextu.

CO SE DĚTI BUDOU MUSET UČIT?
OVU - očekávané výsledky učení, **závazná část RVP**

Naplňování OVU je pro školy **závazné**. Učitelstvo jim potřebuje porozumět (osvěta) a představit si pod nimi konkrétní učivo a aktivity. **Pokud na jejich kvalitní výuku ve škole nejsou personální kapacity, měli by vyhledávat spolupráci s odborníky mimo školu (umělci, spolky, kulturní instituce, divadla, aj.)**

TEMATICKÉ OKRUHY 1. A 2. STUPEŇ:

1. **Interpretace, vlastní tvorba a její sdílení**
   tvůrčí a interpretační činnosti, aktivity a jejich reflexe

2. **Recepce a reflexe uměleckého díla**
   porozumění různým druhům umění, reflexe zážitku setkání s dílem, základní analýza a pojmy - odborný jazyk

3. **Kulturní povědomí a jednání**
   kulturní diverzita, dědictví, participace na kulturním dění ve škole, místě apod.

OVU na 1. stupni ZŠ
I. tematický okruh
INTERPRETACE, VLASTNÍ TVORBA A JEJÍ SDÍLENÍ

Zapojuje se aktivně do her, cvičení a tvořivých činností, v nichž získává, upevňuje a rozvíjí základní reprodukční, interpretační i tvůrčí dovednosti.

Využívá jednoduché postupy a prostředky vycházející z hudby, tance, divadla při samostatných i společných interpretačních a tvůrčích činnostech.

Zapojuje se do reflexe reprodukčních, tvůrčích a interpretačních činností s porozuměním základním oborovým pojmům.

OVU v II. tematickém okruhu RECEPCE A REFLEXE UMĚLECKÉHO DÍLA

Rozvíjí a buduje svůj vztah k hudbě pomocí poslechových činností a propojuje svou zkušenost se základními prvky hudební řeči.

Vyjádří svůj zážitek z hudebního, divadelního nebo tanečního díla nebo programu.

Rozliší hudební, taneční a divadelní dílo a orientuje se v prostředcích jejich vyjádření.

OVU v III. tematickém okruhu
KULTURNÍ POVĚDOMÍ A JEDNÁNÍ

Uvede příklady hudebních, divadelních nebo tanečních projevů, kulturní tradice, kulturní instituce vztahující se k těmto druhům umění ve svém nejbližším okolí, lokalitě či regionu.

INFORMACE, SPOLUPRÁCE, PODPORA

NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI A VÝZVY

RVP: www.prohlednout.rvp.cz

Metodická podpora v RVP (příklady aktivit do hodin - tzv. ilustrace)
Metodický portál RVP: https://rvp.cz/

Asociace taneční a pohybové výchovy, z.s. (ATPV) www.atpv.cz

Aktuality, síťování a spolupráce, vzdělávání, osvěta, advokacie
(ministerstva,
zřizovatelé)
Projekt CUKR - síťování napříč ČR, podpora a osvěta v regionech,
mezioborový dialog

NPI - Národní pedagogický institut: pro školy:

Webináře, školení
Metodické kabinety - síťování učitelstva, dle regionů
Modelové ŠVP - možnost se zapojit (lektorské zkušenosti)

PŘÍLEŽITOSTI:

Větší zapojení umělců a tvůrců do vzdělávání → znalost RVP = výhoda

Buďme AKTIVNÍ:

- lektorské/pedagogické dovednosti
- tvorba představení pro školy
- vývoj lektorských programů pro děti
- posílení kreativního učení - priorita MKČR

VÝZVY:

- osvěta ve společnosti, boj s předsudky (rodiče, školy)
- finance
- vzdělávání (učitelstvo, studentsvo, umělectvo)
  - Pedagogické fakulty a vysoké umělecké školy

DĚKUJI ZA POZORNOST

Markéta Pucová